

1. BÖLÜM

4 MAYIS 2016

Burayı seviyorum. En sevdiğim yerlerden biri burası sanırım. Nedenini bilmiyorum, belki de biliyordumdur. Şafak vakti nehrin halinde bir şey var. Bahar aylarındaki halini kastediyorum ama. Gökyüzünün kızılılara ve pembelere büründüğü, etrafta da kimsenin olmadığı anı. İnsanlar o an, orada olsa bile fazla durmazlar, artık ne işleri varsa hemen gider o işlerine koşarlar. Bu kadar önemli olan her neyse?.. İnsanlar bir dakika durup bunu düşünse, bahse girerim, tüm bu aceleciliğin zaman kaybından başka bir şey olmadığını anlarılardı. Biraz sakin olun, diyorum. Düşünmeyin bunları. Tıpkı ördekler gibi.

Ördekler soğukkanlı hayvanlar. Bir şey mi olmuş, insanlar onlara bir şeyler mi fırlatmış, hiç umursamadan minik ayaklarını çırpa çırpa kendi yollarına bakarlar. Umurlarında bile olmaz. Sanki hep bir gülümseme vardır yüzlerinde.

Öldüğü zaman onu burada bulmuştum. Annemi yani. O gün olanları bölük pörçük hatırlayabiliyorum, gerçi sonra düşününce fark ettim, belki de sadece bana anlatılanları hatırlıyorumdur. Çünkü farklı zamanlara ait, farklı şeyler bu

hatırladıklarım; sanki zaman sıralaması hatalı bir dizi fotoğraf gibi, akla yakın gelmeyen şeyler hep.

Haliyle ben de bu konuda hiç konuşmadım. Yardım etmeye bile kalkışmamıştım hatta. Bunun için çok geç kaldığımı biliyordum galiba. Öylece durmuş, oturduğum yerden ona bakıyor, onu yukarıdan izliyordum. Suyun üzerinde duruyordu; sırtüstü uzanmış, uzun saçları suyun üzerine sanki bir tablo gibi serilmişti. Huzur içindeydi. Ne gerçek hayatta ne de aylar öncesinde bu denli huzurlu olmuştu. Bir dakika mutluysen, bir dakika sonra gözyaşlarına boğulmuş olurdu ve bunun sebebini asla anlayamazdım. Bu işi yaptığında sekiz yaşındaydım. Benden, her şeyden ve hayatından kaçmak için kendini nehre atmasından söz ediyorum. Üstüme alınmama mı söylediler; bu olanların benimle hiçbir ilgisinin olmadığını. Ama o gün bile yanıldıklarının farkındaydım. Anneler genellikle kendilerini nehre atmazlar, değil mi? Özellikle de her şey yolunda giderken.

Bunun benim suçum olduğunu çabucak kavramıştım. Olayın ardından, babam evden dışarı her adım attığında o da giderse diye endişelendiğimi, yüreğimin hafifçe sıkıştığını hatırlıyorum.

O gitmedi ama. Hâlâ buralarda.

İyi bir kadındı annem. Gülüp oynamadığı ya da gözyaşları içinde kendini tuvalete kapatmadığı zamanlarda elinde hep diktığı ya da ördüğü bir şeyler olurdu. Sırf renkleri yaratıcılığını uyandırdı diye indirimden tonla yün aldığı için hepsi de birbirinden garip renklerde, bazıları karışık, uyumsuz tonlarda milyonlarca hırkam var. Çok yaratıcı bir kadındı benim annem. Bana cadılar, büyücüler, hayaletler ve hortlaklarla

İlgili öyküler anlatırdı, ama asla çok korkunç öyküler anlatmazdı. Cadılar ve hayaletler bizden yanaymış gibi anlatırdı öyküleri; insanlara, size ihanet edecek ve üzecek insanlara dikkat etmeniz gerekiyordu asıl.

Evde geriye kalan iki insandan biri babamdı, diğeri de ben. Sanırım onu gerçekten fazlasıyla üzmüşüz. Böyle bir niyeti-miz yoktu aslında. Babam çok çalışır. Pek zamanı olmaz. Ben de biraz uğraşıp anneme daha fazla yardımcı olabilirdim.

Olabilirdim... Ne anlamsız bir sözcük!

Hırkalarım yüzünden okulda benimle dalga geçerlerdi. İşin komik yanıysa, her defasında hırkalarımı savunmamdı. Ateşli bir şekilde, sanki hayatım buna bağlıymış, sanki o hırkalar dünyadaki her şeyden çok daha önemliymiş gibi... Belki de öyleydiler. Belki de, hırkayı azıcık çektiğinizde ne kadar kolay söküleceğini biliyordum içten içe. Tıpkı annem gibi. Nehir kıyısına neden gittiğimi bile bilmiyorum. Henüz sekiz yaşındayım, onu ben mi bulacaktım yani? Hem de tek başıma?

Nehre bizim evden yürüyerek rahatlıkla on dakikada gidilir. Ama bu da kulağa mantıklı gelmiyor. Annem beni yanında götürmüş olamazdı. Kendinizi sekiz yaşındaki oğlunuzun gözleri önünde öldürmezsiniz.

Ama bir yandan da annem hastaydı, değil mi? Yani, bana söyledikleri buydu.

Babama sorabilirdim ama... üstüne para da verseler babama soramam bunu. Bizim evde annemin adını anmayız. Tamam, arada sırada bahseder ondan ama sadece kızdığında; genellikle de bana kızdığında, öyle zamanlarda da tek amacı suçu anneme atmaktır. “Aynı onun gibisin,” der. “Tanrım, beynini ondan almışsın. Böyle devam edersen senin sonun da onunki gibi olacak, haberin var mı?”

Babam böyle konuşunca çok ama gerçekten çok öfkelenirim; sanki karnımın içinde beyaz bir ateş yanmış ve alevleri başıma, ellerime, bacaklarıma sıçrayıp kontrolsüz bir biçimde yayılacakmış gibi hissederim. Annemin korktuğu da buydu; *beyaz öfke*. Babamda da vardır bu; fazla ileri gittiğinizde, onu gerçekten çileden çıkaracak bir şey söylediğinizde anlarsınız, çünkü bakışları değişir. Bakışları donuk ve düz bir hâl aldı mı, artık hapı yuttuğunuzun resmidir. Bu bakımdan onunla benzeriz. Ama öfkenin beni ele geçirmesine izin vermiyorum artık. Onu kontrol ediyorum, bastırıyorum, neresi olursa olsun herhangi bir yere yöneltiyorum. Öfkeye ya da bir başka duyguya direnemezsiniz bu yüzden. Onunla geçinmek zordur. Birileri sinirinizi bozarsa, onlar yokmuş gibi davranın. Ben öyle yapıyorum mesela. Hayat bu şekilde çok daha kolay.

Saçları uzundu. Gerçekten çok uzundu. Başka kimsenin annesinin saçları öyle uzun değildi. Arada sırada saçlarının çok uzun olduğunu söyledim ona; ama o, babamın, okuldakilerin babaları, arabaları, işleri veya spor şenliklerine gelmeleriyle ilgili bir şeyler söylediğimde yaptığı gibi savunmaya geçmez ya da öfkelenmezdi. Sakin sakin gülümser ve bir gün saçlarını yerlere degecek kadar uzatacağını söylerdi. Bunun imkânsız olduğunu söylediğimdeyse bana göz kırpar ve “Hiçbir şey imkânsız değildir,” derdi. İyi olduğu günlerde böyle şen şakrak, eğlenceli ve büyüleyici biriydi annem. Kötü günlerindeyse –ki onun suçu değildi bu– bir şey onu ele geçirirdi. Babamın deyişiyle, depresyondur bu. Depresyonun, babamın ve benim de paylaştığımız beyaz öfkeye benzediğini düşünürdüm ama bu daha da kötüydü çünkü bu geçmek bilmeyen, annemin iradesi dışında gelişen, sahip olduğu en ufak

mutluluk kırıntısını bile emen, onu halsiz, etrafındaki insanlara ve olan biten her şeye karşı habersiz kılan bir şeydi. Annem öylece oturur, bir öne bir arkaya sallanır dururdu; üzerine atılsam bile gözünü kırpmadan sallanmaya devam ederdi.

Annemi üzecek bir şey yapıp yapmadığımı düşünüp durdum uzun bir süre. Artık bu konuda daha fazla düşünmüyorum. Yani, asla öğrenemeyeceğiniz soruların yanıtlarını arayarak geçmez hayat, değil mi? Tamam geçer belki, ama sonunuz anneminki gibi olur: deli gibi bir öne bir arkaya sallanır durursunuz.

Öyle demek istemiyorum aslında. Deli değildi o. Annem kim, deli kim?.. Bunu bir başkası söylemiş olsa, o kişiyi yere devirir, kafasını tekmeleme tekmeleme sözünü geri almasını sağlardım.

Yok, yapmazdım bunu ama öfkeden gözümü kan bürürdü.

Bir ara birilerine bahsetmiş olmalıyım. Belki de beni gören biri olmuştur ve sekiz yaşında bir çocuğun nehir kenarında durup gözlerini dikerek nehre bakmasını garipsemiştir. Bazen babamın da orada olduğunu hatırlar gibi oluyorum; benimle konuştuğunu, bana sınıksı sarıldığını sonra da çekip gittiğini. Ama bu, hiç de akla yakın gelmiyor. Yalnızca insanları doğru hatırladığımdan eminim. Etrafımda toplanmış bana sorular soran, bana dokunan, beni oradan götürmeye çalışan bir sürü insan olduğunu hatırlıyorum. İçlerinden birisi bağıra çağıra annemin “onlardan biri” tarafından öldürüldüğünü, ölümünün intikamının alınacağını söylüyor; polis de ona, “İntihar etmiş, dostum,” diyordu. *İntihar*. Bu sözcüğün ne anlama geldiğini biliyor muydum? Elbette biliyordum. Kimse bana söylememiş olsa bile biliyordum. İnsanları görmezden gelmeye çalıştığımı, çekip gitmelerini istediğimi, ellerimle kulaklarımı

kapattığımı hatırlıyorum; seslerini duymadığım sürece orada olmayacaklardı sanki.

Diğerlerini de hatırlıyorum. Tek kelime bile etmeyen insanları, daha önce etrafımda olduklarını hissettiğim ama tanımazlıktan geldiğim insanları. *Kaçıkları*. Onların farklı olduklarını o zaman bile biliyordum. Kalabalığın içinde diğerleriyle birlikte ama bir şekilde ayrı duruyorlardı. Bana kederli gözlerle bakıyorlardı, sanki biliyormuş, her şeyi biliyorlarmış gibi. Ama nereden bileceklerdi ki? Böyle olacağını kim bilebilirdi? Ben şu anda bile bilmiyorum, hâlâ bir ipucu yok.

Bir keresinde, orada gördüğüm kaçıkları sormuştum babama. Sanki çok aptalca bir soru sormuşum gibi tek kaşımı kaldırmakla ve saçma sapan laflar etmekle yetinmişti: “Kendini nehre atan biri insanların ilgisini çekmez mi sandın? Orada polisler ve ambulans görevlileri ile yoldan geçen meraklılar da olmaz mı sence? Lanet olası insanlar da gelmişti oraya elbette. Düşün Will, gereksiz sorular sormadan önce bir düşün, olmaz mı?”

Babam gereksiz şeylerden hiç hoşlanmaz. Devlet için çalışan bir avukattır kendisi, suçlulara karşı davalar açıp adaletin yerine gelmesini sağlar. Bu da davalarını hazırlamak için sürekli evrak ve kanıtları incelediği anlamına geliyor. İş dışındaki şeylerin de kısa ve öz olmasını ister, konuyla ilgisi olmayan, kesin önem arz etmeyen hiçbir şeyle uğraşmaz.

Annemin ölümü babamı da kötü etkiledi. Boyu kısaldı. Saçları hızla ağardı. Bu konuda asla konuşmadık, ama onun hıçkırıklar içinde ağlayarak uyduğunu duyuyordum, öfke içinde televizyona haykırırken duyuyordum onu. Claire birisiyle konuşmaya asıl ihtiyacı olanın ben değil, babam olduğunu söylerdi. Ama kimse bunu onun yüzüne söyleyecek değildi; hele ben, asla.

Claire bizim komşumuz. Kapı komşumuz değil ama bahçe komşumuz. Yakın arkadaşlık. Evine sık sık giderdim. Benim pencereden onun penceresini görebilirdiniz, onun bahçesi bizimkinin arkasındaydı. Bazen gece geç saatlerde, babam benim mışıl mışıl uyuduğumu zannederken ben çitin üzerinden atlar ve Claire'in penceresine tırmanırdım. Odasında oturup konuşur, video oyunları oynar, filmler izlerdik. Odasında televizyonu vardı. Hâlâ duruyor mu, bilmiyorum. Pek görüşmüyoruz artık. Yalnızca okulda görüşürüz birbirimizi, ben de gerçekten gerekli olmadığı sürece okulda fazla vakit geçirmekten hoşlanmıyorum.

Anne ve babası komik insanlardı. İnsanı kaha-kaha boğacak türden değil de, daha tuhaf bir biçimde komiktiler. Onları pek severdim. Şimdiyse ne haldeler, bilmiyorum. İyilerdir herhalde. Babam onların "tehlikeli liberaller" olduğunu söylüyor. Claire'in istediği zaman televizyon izlemesine izin verdikleri içindir herhalde. Babam daima, annemin onlarla çok fazla vakit geçirdiğini düşünürdü. Neden böyle düşündüğünü sormuştum bir keresinde, ama bana öyle ters bakmıştı ki ben de yanıt beklememiştım haliyle.

Claire'in anne ve babası televizyon izlemezler, aslında düşününce ne hoş bir "gariplik". Oturup sohbet eder, birbirlerine bir şeyler –mesela *Guardian* gazetesinden makaleler okurlar. Satranç türü oyunlar oynarlar. Ve hep soru sorarlar. Orada asla düşüncelere dalarak oturamazsınız, daima, "Okul nasıl gidiyor Will?" diye sorarlar. "Bu sene matematik dersini sevdim mi, geçen sene biraz zor geliyordu, değil mi? Bisikletin yeni mi Will? Hâlâ tenis oynuyor musun Will? Babanın durumu nasıl Will? Elinde ilginç davalar var mı şu sıralar?" Bu sorular bir türlü bitmek bilmez.

Bitmek bilmezdi, daha doğrusu. Dediğim gibi, bir süredir gitmiyorum oraya.

Babama gelirse; onun sorularla işi olmaz. Kendi meselelerimizden hiç bahsetmeyiz; sadece söylenmesi gerekeni söyler, sonra da işimize bakarız: “Ketçabı uzat. Sütümüz bitmiş. Okuldan aradılar yine, hele bir dersi daha kaçırdığını duydum, seni öyle bir pataklarım ki acısı yeni yıla kadar geçmez.”

Eskiden daha konuşkandı babam. Annem hayattayken yani. Elindeki davalardan bahsedirdi. Zekice kurduğu savunmalardan, tanıkların yalanlarını nasıl yakaladığından bahsedirdi. Ben de masumları koruduğu, kötü olaylardan sonra işleri yoluna koyduğu için onun ne kadar harika bir insan olduğunu düşünürdüm.

Meğer bunu hiç kimse yapamazmış. Meğer kötü şeyler gerçekleşmiş ve bunun karşısında insanın elinden hiçbir şey gelmezmiş.

Yemyeşil bir banliyö kasabası olarak bilinen bir bölgede yaşıyoruz. Yani kısaca özetlersek aşırı pahalı, yapılacak hiçbir şeyin olmadığı bir yer burası ve sokaklarımızda sağa sola sataşarak gezen çeteler olmadığı, insanlar bıçaklanmadığı ya da her sokağın köşesinde uyuşturucu satılmadığı için kendimizi her daim şanslı hissetmemiz bekleniyor. Babamın kazandığı her kuruş ev taksitlerine gidiyor; benim için yaptığı bir fedakârlık bu. Bunu dile getirmiyor aslında; sadece ondan her para istediğimde bunu hissediyorum. Hissediyordum, desem daha doğru. Artık ondan para istemiyorum. Eskiden daha çok paramız vardı. O zamanlar, büyük bir hukuk firmasında savunma avukatıydı. Büyük bir arabası vardı; şık takım elbiseler ve gıcır gıcır beyaz gömlekler giyerdi, annemse *Marks and Spencer*’dan alışveriş ederdi.